

חוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001¹

פרק א': כללי

הגדרות

1. בחוק זה -

"אמצעי לאימות חתימה" - תוכנה, חפץ או מידע ייחודיים, הדרושים כדי לזהות שחתימה אלקטרונית מאובטחת הופקה באמצעי חתימה מסוים;
"אמצעי חתימה" - תוכנה, חפץ או מידע ייחודיים, הדרושים להפקת חתימה אלקטרונית מאובטחת;
"גורם מאשר" - גורם המנפיק תעודות אלקטרוניות, והרשום במרשם לפי הוראות חוק זה;
"גורם מאשר זר" - גורם שהוכר לפי הוראות סעיף 22, והרשום במרשם לפי הוראות חוק זה;
"חתימה אלקטרונית" - חתימה שהיא מידע אלקטרוני או סימן אלקטרוני, שהוצמד או שנקשר למסר אלקטרוני;
"חתימה אלקטרונית מאובטחת" - חתימה אלקטרונית שמתקיימים בה כל אלה:

- (1) היא ייחודית לבעל אמצעי החתימה;
  - (2) היא מאפשרת זיהוי לכאורה של בעל אמצעי החתימה;
  - (3) היא הופקה באמצעי חתימה הניתן לשליטתו הבלעדית של בעל אמצעי החתימה;
  - (4) היא מאפשרת לזהות שינוי שבוצע במסר האלקטרוני לאחר מועד החתימה;
- "חתימה אלקטרונית מאושרת" - חתימה אלקטרונית מאובטחת אשר גורם מאשר הנפיק תעודה אלקטרונית בדבר אמצעי אימות החתימה המזהה אותה;
- "מחשב", "חומר מחשב", "פלט" ו"חדירה לחומר מחשב" - כהגדרתם בסעיפים 1 ו-4 לחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;
- "מסר אלקטרוני" - מידע אשר נוצר, נשלח, נקלט או נשמר באמצעים אלקטרוניים או אופטיים, כשהוא, נראה, נקרא, נשמע או מאוחזר באמצעים כאמור;

1. ס"ח 1785, התשס"א (4.4.2001), עמ' 210.
תיקונים: ק"ת 6169, התשס"ב (22.5.2002), עמ' 754;
ס"ח 2020, התשס"ה (8.8.2005), עמ' 750;
ק"ת 6477, התשס"ו (27.4.2006), עמ' 730.

"מרשם" - המרשם כאמור בסעיף 9;

"רשם" - הרשם שמונה לפי הוראות סעיף 9;

"תעודה אלקטרונית" - מסר אלקטרוני שהנפיק גורם מאשר לפי הוראות פרק

ד' המאשר כי אמצעי אימות חתימה מסוים הוא של אדם מסוים;

"השר" - שר המשפטים.

פרק ב': תוקף חתימה אלקטרונית מאובטחת

2. (א) נדרשה לפי חיקוק חתימתו של אדם על מסמך, ניתן לקיים דרישה זו, לגבי מסמך שהוא מסר אלקטרוני, באמצעות חתימה אלקטרונית, ובלבד שהיא חתימה אלקטרונית מאושרת.

חתימה הנדרשת
לפי חיקוק

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על הוראות חיקוק שהשר קבע, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בתוספת הראשונה.

3. מסר אלקטרוני החתום בחתימה אלקטרונית מאובטחת, יהיה קביל בכל הליך משפטי ויהווה ראיה לכאורה לכך -

קבילות חתימה
אלקטרונית
מאובטחת

(1) שהחתימה היא של בעל אמצעי החתימה;

(2) שהמסר האלקטרוני הוא זה שנחתם על ידי בעל אמצעי החתימה.

4. חתימה אלקטרונית מאושרת, חזקה כי היא חתימה אלקטרונית מאובטחת.

חזקה לענין חתימה
אלקטרונית
מאושרת

5. (א) בית המשפט רשאי, אם אין הוא רואה חשש לעיוות דין, לקבל כראיה תעודה החתומה בידי מנהל גורם מאשר או מי מטעמו, המאשרת כי תעודה אלקטרונית מסוימת הונפקה על ידי הגורם המאשר (להלן - תעודת גורם מאשר); תעודה כאמור תיערך לפי טופס שקבע השר.

תעודת גורם מאשר

(ב) דין תעודת גורם מאשר כדין עדות לענין סעיף 237 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(ג) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מכוחו של בית המשפט לצוות כי מנהל הגורם המאשר או מי מטעמו שחתם על תעודת הגורם המאשר, ייחקר בבית המשפט, ובית המשפט ייעתר לבקשתו של בעל דין לצוות על כך.

(ד) נתברר לבית המשפט שבקשתו של בעל דין לחקור מנהל גורם מאשר או מי מטעמו בבית המשפט, כאמור בסעיף קטן (ג), באה לשם קנטור או מתוך קלות דעת, רשאי הוא להטיל על המבקש את הוצאות החקירה.

6. (א) פלט של מסר אלקטרוני החתום בחתימה אלקטרונית מאובטחת לא ייחשב, בכל הליך משפטי, כהעתק המסר האלקטרוני שעל בסיסו הופק, אלא כמקור.

מעמדו של פלט

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על סוגים של מסרים אלקטרוניים, סוגים של הליכים משפטיים ושימושים מסוימים במסרים אלקטרוניים, שהשר קבע, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בתוספת השניה.

7. (א) בעל אמצעי חתימה -

חובות בעל אמצעי חתימה ואחריותו

(1) ינקוט את כל האמצעים הסבירים לשם שמירה על אמצעי החתימה שלו ולשם מניעת שימוש בו בלא הרשאתו;

(2) ימסור הודעה, מיד כשנודע לו על פגיעה בשליטתו באמצעי החתימה, לכל מי שסביר שישתמך על חתימתו האלקטרונית עקב קשרים שגרתיים ביניהם, ולכל מי שידוע לו כי קרוב לוודאי שישתמך על חתימתו האלקטרונית.

(ב) קיים בעל אמצעי החתימה את חובותיו כאמור בסעיף קטן (א), לא יהיה אחראי לנזק שנגרם עקב שימוש באמצעי החתימה שלו בלא הרשאתו.

8. (א) בעל אמצעי חתימה המשמש להפקת חתימה אלקטרונית מאושרת:

חובות בעל אמצעי חתימה אלקטרונית מאושרת ואחריותו

(1) יקיים את הוראות סעיף 7(א);

(2) ימסור לגורם מאשר, לפי בקשתו, מידע שהוא למיטב ידיעתו נכון ומלא, הדרוש לגורם המאשר לשם ביצוע תפקידיו לפי חוק זה;

(3) ימסור הודעה לגורם המאשר שהנפיק תעודה אלקטרונית בעבורו, מיד כשנודע לו כי נפגעה שליטתו באמצעי החתימה.

(ב) קיים בעל אמצעי חתימה המשמש להפקת חתימה אלקטרונית מאושרת את חובותיו, כאמור בסעיף קטן (א), לא יהיה אחראי לנזק שנגרם עקב שימוש באמצעי החתימה שלו בלא הרשאתו.

פרק ג': רישום

9. (א) השר ימנה, מבין עובדי משרדו, אדם הכשיר להיות שופט בית משפט שלום, להיות רשם.

רשם גורמים
מאשרים

(ב) הרשם ינהל מרשם, שבו ירשום גורמים מאשרים וגורמים מאשרים ארים לפי הוראות חוק זה; המרשם יהיה פתוח לעיון הציבור.

(ג) הרשם יפקח על הגורמים המאשרים לפי הוראות חוק זה.

10. (א) בקשה לרישום גורם מאשר במרשם תוגש לרשם, ותכלול את כל אלה:

בקשה לרישום
גורם מאשר

(1) שם המבקש, שמו של המועמד להיות מנהל הגורם המאשר ופרטי הזיהוי של כל אחד מהם ומענם; היה המבקש תאגיד, תכלול הבקשה גם את המסמכים שעל פיהם התאגד התאגיד או שעל פיהם הוא פועל, את שמות בעלי השליטה בתאגיד, וכן את שמות המנהלים, פרטי זיהוים ומענם; לענין זה, "שליטה" – כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, וכל מונח בהגדרה האמורה יפורש לפי החוק האמור;

(2) פרטים בדבר עיסוקיו האחרים של המבקש;

(3) פרטים נוספים שקבע השר.

(ב) לבקשה יצורפו מסמכים המעידים על קיום התנאים לרישום כאמור בסעיף 11.

(ג) הרשם רשאי לדרוש ממבקש הרישום כל מידע או מסמך נוספים הדרושים לצורך בדיקת הבקשה.

11. (א) הרשם ירשום במרשם מבקש המקיים אחר ההוראות לפי חוק זה וכן את כל אלה:

תנאים לרישום
גורם מאשר

(1) הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל, תאגיד שהתאגד בישראל, או תאגיד ציבורי או גוף ציבורי אחר שהוקם בחיקוק, שמקום עסקיו או פעילותו בישראל, ואחת ממטרותיו היא ניהול עסק או פעילות כגורם מאשר;

(2) בידיו מערכות חומרה ותוכנה מהימנות, המעניקות הגנה סבירה מפני חדירה, שיבוש, הפרעה או גרימת נזק למחשב או לחומר מחשב, והמקנות רמה סבירה של זמינות ואמינות;

(3) הוא הפקיד ערבות בנקאית או ערובה מתאימה אחרת, או ביטח את עצמו אצל מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על עסקי

ביטוח, התשמ"א-1981, הכל לפי קביעת הרשם, לשם הבטחת פיצוי של מי שנפגע עקב מעשה או מחדל של הגורם המאשר;

(4) הוא רשם את מאגרי התעודות האלקטרוניות, האמורים בסעיף 18(ג), כמאגרי מידע לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981;

(5) מבקש הרישום וכן מי שמועמד להיות מנהל הגורם המאשר לא הורשעו בעבירה; היה המבקש תאגיד - לא הורשעו בעבירה דירקטור המכהן בו וכן בעל השליטה בתאגיד; בפסקה זו -

"הורשע בעבירה" - לרבות מי שהוגש נגדו כתב אישום וטרם ניתן פסק דין סופי בענינו;

"עבירה" - עבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין זה מן הראוי כי המבקש יירשם כגורם מאשר;

"שליטה" - כהגדרתה בסעיף 10.

(ב) הרשם רשאי להתנות את הרישום בתנאים נוספים וכן לקבוע הגבלות על פעילותו של הגורם המאשר לענין היקף הפעילות או סוגה, בין השאר בשים לב גם לעיסוקיו האחרים של המבקש.

12. השר רשאי לקבוע כי הרשם יאשר בחתימתו האלקטרונית המאוּבטחת את אמצעי אימות החתימה של הגורמים המאשרים; בתקנות לפי סעיף זה יקבע השר את דרכי האישור ופרטיו.

אישור אמצעי
אימות החתימה של
גורם מאשר

13. חל שינוי בפרט מן הפרטים שנמסרו לפי סעיפים 10 או 11, ידווח על כך לרשם, מבקש הרישום או הגורם המאשר, לפי הענין, בתוך 15 ימים מהיום שבו נודע לו על השינוי.

דיווח לרשם על
שינויים

14. (א) נוכח הרשם כי גורם מאשר אינו מקיים אחר הוראה מההוראות לפי חוק זה, ידרוש מהגורם המאשר לתקן את הטעון תיקון, ורשאי הוא, לאחר שנתן לגורם המאשר הזדמנות להשמיע את טענותיו, להתלות את תוקף רישומו במרשם לתקופה שלא תעלה על 30 ימים, או למחקו מהמרשם.

מחיקת רישום של
גורם מאשר או
התליית תוקפו

(ב) התלה הרשם את תוקף הרישום של גורם מאשר לפי הוראות סעיף קטן (א), ונוכח בתום תקופת ההתליה כי לא תוקן הטעון תיקון, רשאי הוא

להאריך את תקופת ההתליה ב־30 ימים נוספים; נוכח הרשם כי לא תוקן הטעון תיקון בתום תקופת ההארכה, ימחק הרשם את הגורם המאשר מהמרשם.

(ג) הרשם יפרסם הודעה על התליה או מחיקה לפי סעיף זה, בדרך שקבע השר.

15. (א) נוכח הרשם כי מערכת חומרה או תוכנה שבידי גורם מאשר אינה מקיימת עוד את התנאים האמורים בסעיף 11(א)(2), רשאי הוא להורות לגורם המאשר להתאימה לתנאים האמורים, בתוך תקופה שיקבע.

(ב) נוכח הרשם כי השתנו הנסיבות באופן המחייב את שינוי הערובה או הביטוח שהופקדו לפי הוראות סעיף 11(א)(3), רשאי הוא להורות על שינוי הערובה או הביטוח, בתוך התקופה שיוורה.

(ג) לא קיים גורם מאשר את הוראות הרשם לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), רשאי הוא להתלות את תוקף רישומו במרשם או למחקו מן המרשם, לפי הוראות סעיף 14.

שינוי נסיבות

16. (בוטל).

(תיקון התשס"ה)

17. (א) לצורך מילוי תפקידיו רשאי הרשם או עובד המדינה שהוא הסמיך לכך בכתב (בסעיף זה - הרשם), לפקח על פעולות הגורמים המאשרים כלהלן:

(1) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו מידע ומסמכים המתייחסים לפעילותו של גורם מאשר;

(2) להיכנס, לאחר שהזדהה, למקום שבו פועל גורם מאשר, ולערוך בו בדיקה; ואולם לא ייכנס הרשם למקום המשמש למגורים בלבד, אלא על פי צו של בית משפט;

(3) לחדור לחומר מחשב ולהפיק פלט תוך חדירה כאמור, ובלבד שפעולות כאמור ייעשו רק על ידי בעל תפקיד המיומן לבצע פעולות אלה;

(4) לתפוס כל חפץ, לרבות מסמך, אם שוכנע כי הדבר דרוש לשם הבטחת ביצוע חוק זה או כדי למנוע הפרה של הוראותיו; לענין תפיסת חפץ שהוא מחשב או חומר מחשב, יחולו הוראות אלה:

(א) הרשם יעתיק את חומר המחשב ויתיר את המקור בידי בעליו;

סמכויות הרשם

(ב) סבר הרשם כי הותרת המקור של חומר המחשב בידי הבעלים עלולה לפגוע בפיקוח או בתוצאותיו, יתפוס את המקור ויותר העתק בידי הבעלים;

(ג) סבר הרשם כי העתקת חומר המחשב או הותרתו בידי הבעלים עלולה לפגוע בפיקוח או בתוצאותיו, יתפוס את חומר המחשב בלא להעתיקו;

(ד) לא יפעל הרשם לפי הוראות פסקת משנה (ג) ולא יתפוס חפץ שהוא מחשב או רכיב מרכיביו אלא אם כן קיבל צו של בית משפט;

(ה) בית המשפט ייתן צו לפי סעיף זה רק אם שוכנע כי התפיסה חיונית לביצוע הפיקוח; תוקפו של צו כאמור לא יעלה על 48 שעות, ולענין זה לא יובאו במנין השעות שבתות וחגים; בית המשפט רשאי להאריך את תוקף הצו לאחר שנתן לבעלים הזדמנות להשמיע את טענותיו.

(ב) הרשם לא יסמיך אדם לפי הוראות סעיף קטן (א) אלא בהתקיים כל

אלה:

(1) משטרת ישראל לא הודיעה כי היא מתנגדת למינוי מטעמים של ביטחון הציבור;

(2) הוא מיומן לביצוע פעולות של חדירה לחומר מחשב והפקת פלט תוך חדירה כאמור;

(3) הוא קיבל הכשרה מתאימה כפי שקבע השר.

(ג) פעל הרשם לפי הוראות סעיף זה, יחולו ההוראות האלה:

(1) הרשם יערוך רשימה של כל החפצים שנתפסו אגב ביצוע הפיקוח, והמקומות שבהם נמצאו;

(2) הגורם המאשר או אדם מטעמו, יינתן לו להיות נוכח בעת ביצוע הפיקוח, ויימסר לו העתק של רשימת החפצים שנתפסו;

(3) בית משפט השלום שבתחום שיפוטו נתפס חפץ, רשאי לפי בקשת הרשם או לפי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות בו או לפלוני שינהגו בו אחרת כפי שיוורה בית המשפט והכל בתנאים שיקבע;

(4) חפץ שנתפס יוחזר בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ־15 ימים מיום שנתפס.

פרק ד': גורם מאשר

פעילותו של גורם
מאשר

18. (א) גורם מאשר רשאי להנפיק לאדם מסוים, לפי בקשתו (להלן - המבקש), תעודה אלקטרונית, המאשרת כי אמצעי אימות חתימה מסוים הוא שלו.

(ב) גורם מאשר לא ינפיק תעודה אלקטרונית אלא לאחר שנקט אמצעים סבירים לזהות את המבקש, לבדוק את אמצעי האימות החתימה שבידיו ולבדוק כי הפרטים שבבקשה להנפקת התעודה נכונים ומלאים.

(ג) גורם מאשר ינהל מאגר של תעודות אלקטרוניות שהנפיק וכן מאגר של תעודות אלקטרוניות בטלות, לפי הוראות חוק זה.

(ד) לצורך ביצוע תפקידיו, ישתמש גורם מאשר רק במערכות חומרה ותובנה מהימנות, המעניקות הגנה סבירה מפני חדירה, שיבוש, הפרעה או גרימת נזק למחשב או לחומר מחשב, והמקנות רמה סבירה של זמינות ואמינות.

פרטי תעודה
אלקטרונית

19. (א) גורם מאשר יכלול בתעודה אלקטרונית לפחות את הפרטים האלה:

(1) שמו של בעל התעודה ומספר הזהות שלו, או פרט מזהה אחר, כפי שקבע השר;

(2) אישור בדבר בדיקת אמצעי אימות החתימה של בעל התעודה;

(3) המספר הסידורי של התעודה האלקטרונית במאגר שהוא מנהל;

(4) ציון האופן שבו זוהה בעל התעודה;

(5) ציון מועדי התחילה והסיום של תוקף התעודה;

(6) שמו ומענו של הגורם המאשר, ודבר רישומו במרשם;

(7) חתימתו האלקטרונית המאובטחת של הגורם המאשר;

(8) מידע בדבר קיומן של הגבלות על השימושים המותרים לפי התעודה, ככל שישנן, ואם היתה הגבלה על סכום העסקאות שלגביהן ניתן לעשות שימוש בתעודה - פירוט הסכום;

(9) מידע בדבר קיומן של הגבלות על אחריותו של הגורם המאשר, ככל שישנן;

(10) הפניה למאגר התעודות האלקטרוניות הבטלות, כאמור בסעיף 18(ג).

(ב) השר, באישור הועדה לעניני מחקר ופיתוח מדעי וטכנולוגי של הכנסת, רשאי לקבוע פרטים נוספים אשר ייכללו בתעודה אלקטרונית.

ביטול תעודה
אלקטרונית

20. (א) גורם מאשר יבטל תעודה אלקטרונית בכל אחד מאלה:
- (1) לפי בקשה של בעל התעודה, מיד לאחר קבלת הבקשה ואימות זהות המבקש;
- (2) מיד כשנודע לגורם המאשר כי פרט מהפרטים המופיעים בתעודה אינו נכון, או כי נפגמה מהימנות התעודה בדרך אחרת, או כי נפל פגם בחתימתו האלקטרונית המאובטחת של בעל התעודה;
- (3) בשל מותו של בעל התעודה, ואם הוא תאגיד - בשל מתן צו לפירוקו, מיד לאחר קבלת הודעה על כך, ובלבד שהשתכנע הגורם המאשר במהימנות ההודעה;
- (4) מיד כשנודע לגורם המאשר על פגם בחתימתו האלקטרונית המאובטחת, או במערכות החומרה והתוכנה שלו, שיש בו כדי לפגוע במהימנות חתימתו או במהימנות התעודות האלקטרוניות שהוא מנפיק.
- (ב) מיד עם ביטול תעודה אלקטרונית, יודיע על כך הגורם המאשר לבעל התעודה, וירשום את דבר הביטול במאגר כאמור בסעיף 18(ג), באופן שקבע השר.

אחריות גורם
מאשר

21. (א) גורם מאשר לא יהא אחראי לנזק שנגרם עקב הסתמכות על תעודה אלקטרונית שהנפיק, אם הוכיח כי נקט את כל האמצעים הסבירים לקיום חובותיו לפי חוק זה.
- (ב) קבע גורם מאשר הגבלות על סוגי השימוש בתעודה או על סכומי העסקאות שלגביהן ניתן לעשות שימוש בתעודה, לא יהיה הגורם המאשר אחראי לנזק שנגרם עקב שימוש החורג מההגבלה, ובלבד שפירט הגבלה זו על גבי התעודה לפי הוראות סעיף 19; אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של גורם מאשר לקבוע הגבלות נוספות על אחריותו, בכפוף לכל דין.

פרק ה': שונות

תעודה אלקטרונית
של גורם מאשר זר

22. (א) הרשם רשאי להכיר בגורם המאשר חתימות אלקטרוניות והפועל מחוץ לישראל כגורם מאשר, ובלבד שנוכח שהוא עומד בתנאים הדומים לאלה הנדרשים ממי שמבקש להירשם כגורם מאשר לפי חוק זה; קבע השר תנאים נוספים לפי סעיף קטן (ד) - ובלבד שנוכח שהוא עומד בתנאים נוספים כאמור.

(ב) הרשם ירשום במרשם את הגורמים המאשרים הזרים שהכיר בהם לפי סעיף קטן (א).

(ג) דין תעודה אלקטרונית שהונפקה בידי גורם מאשר זר שהוכר בידי הרשם ונרשם על ידו לפי סעיף זה, כדין תעודה אלקטרונית שהונפקה על ידי גורם מאשר בישראל, לפי חוק זה.

(ד) השר רשאי לקבוע מה הם תנאים דומים לענין סעיף קטן (א) וכן תנאים נוספים להכרה בגורם מאשר זר לפי סעיף זה.

23. שר המשפטים רשאי לקבוע תנאים מיוחדים להעברת מסרים אלקטרוניים החתומים בחתימה אלקטרונית, אל רשויות המדינה ומהן, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

דין רשויות המדינה

24. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, וכן לקבוע -

ביצוע ותקנות

- (1) אגרות בעבור הרישום במרשם והעיון בו;
- (2) פרטים שייכללו במרשם, והוראות לענין אופן ניהול המרשם;
- (3) את דרכי העיון במרשם, לרבות בתקשורת האלקטרונית ובאתר האינטרנט של הממשלה;
- (4) הוראות לענין ביטוח, ערבות בנקאית, או ערובה אחרת, לרבות סוג הערובה, סכומיה, דרכי הפקדתה, שינויה וחילוטה, לפי סעיפים 11(א) ו-15(ב);
- (5) תנאים נוספים לרישום גורם מאשר, הוראות לענין סוג ואופן ההגבלה על פעילותו ודרישות לענין אופן פעולתו, לפי סעיף 11;
- (6) הוראות לענין ניהול מאגרים של תעודות אלקטרוניות תקפות ותעודות אלקטרוניות בטלות או מותלות, לרבות לענין אופן העיון בהם, משך החזקתן של תעודות אלקטרוניות במאגר ודרכי שמירתן, לפי סעיפים 14, 18 ו-20;
- (7) פרטי הבקשה לקבלת תעודה אלקטרונית לפי סעיף 18;
- (8) פירוט המידע שעל גורם מאשר למסור לבעל אמצעי חתימה, לרבות בדבר הסיכונים הכרוכים בשימוש בחתימה אלקטרונית, מאושרת, והחובות המוטלות על בעל אמצעי החתימה לפי חוק זה;

- (9) סוגי מערכות אשר חזקה עליהן שהן מערכות חומרה ותוכנה מהימנות לפי סעיפים 11, 15 ו-18, וכן סוגי חתימה אלקטרונית אשר חזקה שהן מהוות חתימה אלקטרונית מאובטחת;
- (10) דרכים לזיהוי המבקש ובדיקת אמצעי החתימה שבידיו, לצורך קבלת תעודה אלקטרונית, לפי סעיף 18;
- (11) פרטים שייכללו בתעודה אלקטרונית ואופן הצגתם, לפי סעיף 19;
- (12) תנאים להכרה בגורם מאשר זה, לפי סעיף 22(ד).
- (ב) (1) תקנות לפי סעיף קטן (א)1(1) עד (8) יותקנו באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.
- (2) תקנות לפי סעיף קטן (א)9(9) עד (12) יותקנו באישור הועדה לעניני מחקר ופיתוח מדעי וטכנולוגי של הכנסת.

- שמירת דינים 25. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן.
- חובת התקנת תקנות 26. תקנות ראשונות לפי סעיפים 2(ב) ו-6(ב) יובאו לאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת בתוך ארבעה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.
- תחילה 27. תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו.

תוספת ראשונה

(סעיף 2(ב))

(תיקונים:
התשס"ב, התשס"ו)

1. חוק הירושה, התשכ"ה-1965, לענין צוואה, זיכרון דברים על צוואה בעל פה, צו ירושה, צו קיום צוואה, צו ירושה וקיום צוואה;
2. חוק הנאמנות, התשל"ט-1979, לענין כתבי הקדש;
3. חוק הנוטריונים, התשל"ו-1976, ותקנות הנוטריונים, התשל"ז-1977, לענין חתימה בפני נוטריון וחתימה בידי נוטריון;
4. סעיף 91 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961, לענין ייפוי כוח;
5. תקנות המקרקעין (ניהול ורישום), התשל"ל-1969, לענין בקשות לרישום או לביטול רישום ושטרי עסקה;
6. תקנות הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד) (הודעות, בקשות וצווים), התשנ"ח-1998, לענין הודעות ובקשות;

7. חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981, ותקנה 272 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, לענין הסכמת הורה לאימוץ;
8. כללים והנחיות מקצועיות לפעולת עמותה מוכרת (לפי חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981), לענין בקשות וחוות דעת;
9. כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב-1992, לענין הסכמים בין תאגיד בנקאי לבין הלקוח;
10. כל חיקוק שנדרשת לגביו חתימת אדם על תצהיר, למעט חיקוק שעל פיו מוגש תצהיר לבית משפט;
11. חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, לענין חוזה כרטיס חיוב.

תוספת שניה

(תיקון התשס"ב)

(סעיף 6(ב))

1. פסקי דין של בית משפט, בית דין או כל ערכאה שיפוטית או מעין שיפוטית שהוקמה על פי דין, אלא אם כן נקבע אחרת בכל דין;
2. שטרות לפי פקודת השטרות;
3. שטרי מניה למוכ"ז.

מאיר שטרית

אריאל שרון

שר המשפטים

ראש הממשלה

אברהם בורג

משה קצב

יושב ראש הכנסת

נשיא המדינה

1. פריט זה בתוקף כחלק מהתוספת הראשונה בתקופה שמיום 22.5.2002 ועד יום 15.1.2003.